

Competentieprofiel praktijkopleider verpleegkundig specialist

vastgesteld door het CSV op 17 november 2014

I Werkbegeleiding	II Toetsing en beoordeling	III Coördinatie en organisatie
Begeleidt de vios bij het formuleren van leerdoelen en van plannen om deze te realiseren	Geeft de vios feedback op diens functioneren en voortgang gedurende de opleiding	Zorgt voor een adequate organisatie van het opleiden op de werkplek
Faciliteert de vios om competenties systematisch aan te leren	Geeft de vios goed onderbouwde beoordelingen	Werkt effectief samen in de opleidingsgroep
Expliciteert onderliggende kennis en bevraagt de vios hierop	Draagt mondeling en schriftelijk op zorgvuldige wijze bij aan de onderbouwing van beoordelingen van de vios door andere betrokken opleidingsfunctionarissen	Zorgt voor een adequate organisatie van (formele) onderwijsmomenten in de praktijkinstelling
Geeft de vios gestructureerd en constructief feedback en baseert deze feedback op observatie van het (klinisch) handelen	Past de instrumenten voor het toetsen en beoordelen, incl. het portfolio, van de vios correct toe	Biedt de mogelijkheid om desgewenst elders de benodigde competenties te verwerven en bewaakt de inhoudelijke afstemming
Maakt adequate keuzes voor didactische werkvormen die aansluiten bij de ontwikkeling van de vios.	Bespreekt mede op basis van input van andere betrokken opleidingsfunctionarissen en het portfolio met de vios regelmatig en constructief diens functioneren en voortgang	Draagt actief en systematisch bij aan de kwaliteit van de praktijkopleiding
Stemt de aan te leren competenties en de begeleiding van de vios af op diens niveau van bekwaamheid en zelfstandigheid	Zorgt voor adequate verslaglegging over het functioneren, de voortgang en de geschiktheid van de vios	Creëert de randvoorwaarden voor een veilig en stimulerend opleidingsklimaat
Benut de voorkomende werkzaamheden in de patiëntenzorg voor het opleiden	Herkent achterblijvende voortgang in de professionele ontwikkeling van de vios en gebruikt de beschikbare middelen om hierin te interveniëren	Zorgt voor een adequate organisatie en continuïteit van de praktijkopleiding
Herkent en creëert leermomenten in de praktijk	Relateert de toetsing en beoordeling aan de eisen van de opleiding	Initieert en draagt bij aan het praktijkopleidingsbeleid voor verpleegkundig specialisten binnen de praktijkinstelling
Creëert een krachtige leeromgeving		Draagt bij aan een adequate werving en selectie van vios's
Expliciteert het eigen optreden als rolmodel als VS en zet dit optreden in om op te leiden		Draagt zorg voor de correcte toepassing van relevante regelgeving met betrekking tot de praktijkopleiding van verpleegkundig specialisten, zoals het Algemeen Besluit
Organiseert het eigen werk zodanig dat er voldoende tijd en ruimte is voor opleiden.		Werkt effectief samen met de opleidingsinstelling (incl. de hoofdopleider)
Reflecteert systematisch op de eigen manier van opleiden		Draagt bij aan de kwaliteit van het cursorisch leren, signaleert verbeterpunten en levert input aan de opleidingsinstelling
Houdt de eigen deskundigheid op het gebied van opleiden op peil.		

Competentieprofiel praktijkopleider verpleegkundig specialist

vastgesteld door het CSV op 17 november 2014

I Werkbegeleiding	II Toetsing en beoordeling	III Coördinatie en organisatie
Begeleidt de vios bij het formuleren van leerdoelen en van plannen om deze te realiseren	Geeft de vios feedback op diens functioneren en voortgang gedurende de opleiding	Zorgt voor een adequate organisatie van het opleiden op de werkplek
Faciliteert de vios om competenties systematisch aan te leren	Geeft de vios goed onderbouwde beoordelingen	Werkt effectief samen in de opleidingsgroep
Expliciteert onderliggende kennis en bevraagt de vios hierop	Draagt mondeling en schriftelijk op zorgvuldige wijze bij aan de onderbouwing van beoordelingen van de vios door andere betrokken opleidingsfunctionarissen	Zorgt voor een adequate organisatie van (formele) onderwijsmomenten in de praktijkinstelling
Geeft de vios gestructureerd en constructief feedback en baseert deze feedback op observatie van het (klinisch) handelen	Past de instrumenten voor het toetsen en beoordelen, incl. het portfolio, van de vios correct toe	Biedt de mogelijkheid om desgewenst elders de benodigde competenties te verwerven en bewaakt de inhoudbare afstemming
Maakt adequate keuzes voor didactische werkwomen die aansluiten bij de ontwikkeling van de vios	Bespreekt mede op basis van input van andere betrokken opleidingsfunctionarissen en het portfolio met de vios regelmatig en constructief diens functioneren en voortgang	Draagt actief en systematisch bij aan de kwaliteit van de praktijkopleiding
Stemt de aan te leren competenties en de begeleiding van de vios af op diens niveau van bekwaamheid en zelfstandigheid	Zorgt voor adequate verslaggeving over het functioneren, de voortgang en de geschiktheid van de vios	Creëert de randvoorwaarden voor een veilig en stimulerend opleidingsklimaat

I Werkbegeleiding	II Toetsing en beoordeling	III Coördinatie en organisatie
Benut de voorkomende werkzaamheden in de patiëntenzorg voor het opleiden	Herkent achterblijvende voortgang in de professionele ontwikkeling van de vios en gebruikt de beschikbare middelen om hierin te interveniëren	Zorgt voor een adequate organisatie en continuïteit van de praktijkopleiding
Herkent en creëert leermomenten in de praktijk	Relateert de toetsing en beoordeling aan de eisen van de opleiding	Initieert en draagt bij aan het praktijkopleidingsbeleid voor verpleegkundig specialisten binnen de praktijkinstelling
Creëert een krachtige leeromgeving		Draagt bij aan een adequate werving en selectie van vios's
Expliciteert het eigen optreden als rolmodel als VS en zet dit optreden in om op te leiden		Draagt zorg voor de correcte toepassing van relevante regelgeving met betrekking tot de praktijkopleiding van verpleegkundig specialisten, zoals het Algemeen Besluit
Organiseert het eigen werk zodanig dat er voldoende tijd en ruimte is voor opleiden.		Werkt effectief samen met de opleidingsinstelling (incl. de hoofdopleider)
Reflecteert systematisch op de eigen manier van opleiden		Draagt bij aan de kwaliteit van het cursorisch leren, signaleert verbeterpunten en levert input aan de opleidingsinstelling
Houdt de eigen deskundigheid op het gebied van opleiden op peil.		

Toelichting – Het competentieprofiel van de praktijkopleider voor de opleiding tot verpleegkundig specialist

Inleiding

Dit competentieprofiel is vastgesteld door het College Specialismen Verpleegkunde op 17 november 2014.

Het profiel is ontwikkeld op basis van de volgende uitgangspunten:

- Het profiel moet toepasbaar zijn in elke praktijkinstelling;
- Het moet praktisch bruikbaar zijn;
- Het moet herkenbaar zijn voor praktijkopleiders.

Een soortgelijk competentieprofiel voor opleiders van de medisch specialisten is als voorbeeld gebruikt.

Doel competentieprofiel

Het doel van het competentieprofiel is het borgen of verbeteren van de kwaliteit van het praktijkonderwijs. Het profiel is een hulpmiddel:

- waarmee aan (potentiële) praktijkopleiders, betrokken beroepsbeoefenaren en instellingsmanagement duidelijk gemaakt wordt, wat er van een praktijkopleider wordt verwacht;
- om te gebruiken bij de visitaties van praktijkinstellingen door de RSV (in de vorm van een leidraad, niet van een harde erkenningseis);
- om de scholingsbehoefte van praktijkopleiders en andere functionarissen met een opleidingsrol vast te stellen;
- voor aanbieders van scholing om scholing voor praktijkopleiders en andere leden van de opleidingsgroep te ontwikkelen.

Structuur

In het competentieprofiel zijn alle aspecten van de rol van de praktijkopleider op hoofdlijnen beschreven.

Voor de leesbaarheid en overzichtelijkheid zijn deze aspecten in drie categorieën ingedeeld:

I Werkbegeleiding/opleiden in de praktijk

II Toetsen en beoordelen

III De coördinatie en organisatie van het praktijkonderwijs

Gebruikte definities

Beoordelen:

Interpretatie van de toetsresultaten ten opzichte van een norm; assessment of learning (AOL).

Cursorisch onderwijs:

Het volgen van formeel onderwijs in een opleidingsinstelling om competenties te verwerven die nodig zijn voor het functioneren als verpleegkundig specialist in een van de verpleegkundig specialismen.

Formeel onderwijs:

Diverse vormen van onderwijs in de praktijkinstelling, aanvullend op de directe werkbegeleiding, zoals klinische lessen, journal club, casuïstiek bespreking, supervisie en intervisie.

Opleidingsgroep:

Alle functionarissen met een rol ten aanzien van de praktijkopleiding van de verpleegkundig specialist gezamenlijk, noemen we de opleidingsgroep. Hiertoe worden zowel beroepsbeoefenaren gerekend met een directe opleidingstaak, als bijvoorbeeld de manager van het leerhuis met een taak ten aanzien van de organisatie van het praktijkonderwijs.

Praktijkonderwijs:

Het in een praktijkinstelling verwerven van competenties die nodig zijn voor het functioneren als verpleegkundig specialist in een van de verpleegkundig specialismen waarbij in toenemende mate zelfstandig wordt gewerkt onder begeleiding van een praktijkopleider.

Praktijkopleider:

Een verpleegkundig specialist¹ werkzaam in een praktijkinstelling en door de registratiecommissie als praktijkopleider erkend.

Toetsen:

Vaststellen of en in welke mate aan leerdoelen is voldaan; assessment for learning (AFL).

Werkbegeleiding:

Begeleiding/coaching bij het directe leren in de werksituatie, incl. het begeleiden van praktijkopdrachten die vanuit de opleidingsinstelling worden verstrekt. Werkbegeleiding kan worden gegeven door de praktijkopleider, werkbegeleider, mentor en/of (medisch) leermeester.

¹ Het CSV heeft bij de inwerkingtreding van het Algemeen Besluit in 2009 als uitgangspunt voor de erkenning van praktijkopleiders vastgesteld dat 'de beroepsgroep zijn eigen collega's opleidt'. Omdat dat nog niet in alle gevallen mogelijk is, is bepaald dat voor een overgangperiode een geneeskundig specialist als praktijkopleider kan worden erkend. Dit is echter uitsluitend mogelijk indien binnen het expertisegebied van de desbetreffende vios geen verpleegkundig specialist werkzaam is die voldoet aan de erkenningseisen voor de praktijkopleider.

Op wie is het competentieprofiel van toepassing

Situatie 1

Het profiel is in zijn volle omvang van toepassing op de praktijkopleider, wanneer deze binnen een instelling de enige opleidingsfunctionaris voor het praktijkonderwijs voor de verpleegkundige(n) in opleiding tot specialist (vios) is.

Situatie 2

Binnen een praktijkinstelling zijn bijna altijd meerdere personen in een formele opleidingsrol betrokken bij het praktijkonderwijs voor de vios. Samen worden zij aangeduid als de *opleidingsgroep*. De erkende praktijkopleider voert een aantal opleidingstaken zelf uit en een ander deel van de taken is belegd bij één en meestal meer andere beroepsbeoefenaren. De verantwoordelijkheid voor het geheel van de praktijkopleiding ligt bij de (erkende) praktijkopleider.

In deze situatie zullen alle competenties zoals beschreven in het competentieprofiel, aantoonbaar aanwezig moeten zijn binnen de praktijkinstelling - verdeeld over de leden van de opleidingsgroep.

Bovendien is van belang dat:

- alle taken adequaat zijn belegd;
 - duidelijk is wie welke taak heeft en hierover helder wordt gecommuniceerd;
 - alle leden van de opleidingsgroep, incl. de praktijkopleider zelf, aan de competenties behorend bij hun specifieke rol voldoen;
 - alle leden van de opleidingsgroep door middel van deskundigheidsbevordering deze competenties op peil houden.
-